

Verslag Klankbordgroep Willemspolder (Nr. 4)

Datum: 27 november 2019

Aanwezigen:

- Johan Hasken (milieuwerkgroep)
- Jacqueline van Rijn (milieuwerkgroep)
- Peter van Hattem (bewoner)
- Wiebe van Klaarbergen (bewoner/vrijwilliger)
- Janneke Weiman (bewoner)
- Mark van Wamel (HSV de Sportvisser)
- Henk van de Berg (HSV de Sportvisser)
- Arnold van Dee (agrariër)
- Toon van Mierlo (projectleider Dekker)
- Angela Hinz (landschapsarchitect Buro Waalbrug)
- John Holtrust – Westerbeek (adviseur milieueffectrapportage)
- Noud Postulart (stagiaire)
- Reggy Schutte (gespreksbegeleider)

1. Welkom en kennismaking

Reggy Schutte heet de gasten welkom en licht doel en agenda van de bijeenkomst toe.

De voorgestelde agenda wordt aangenomen. Er volgt een voorstelronde, waarbij de deelnemers iets over zichzelf en de achtergrond van waaruit zij deelnemen aan de klankbordgroep vertellen.

2. Verslag vorige vergadering

Het verslag van de vorige vergadering wordt paginagewijs doorgenomen.

Pagina 1

Janneke Weiman merkt op dat haar naam zonder j wordt geschreven.

Pagina 2

Gevraagd wordt wat de betekenis van Wienerberger in het gebied is. Toon van Mierlo licht toe dat Wienerberger de steenfabriek Schipperswaard exploiteert (ligt in Willemspolder fase 2).

Jacqueline van Rijn vraagt naar het definitieve rapport van het grondwateronderzoek.

Zij vraagt of ook rekening wordt gehouden met extra wegzijging door aanleg van de plassen bij verschillende rivierstanden. Toon van Mierlo geeft aan dat deze grondwatereffecten worden beschouwd in dit onderzoek. Het rapport is recent nog besproken met het waterschap. We streven ernaar om het rapport dit jaar definitief te maken. Na akkoord door het waterschap kan het rapport gedeeld worden met de klankbordgroep. **Actie 1:** rapport grondwateronderzoek met klankbordgroep delen na akkoord door waterschap.

Pagina 3

Arnold van Dee vraagt naar de stand van zaken rond het natuuronderzoek. Toon van Mierlo legt uit dat het natuuronderzoek doorlopend wordt geactualiseerd. Enerzijds zorgt ecooloog Gijs Kurstjens voor inventarisatie van de beschermde soorten. Sovon doet jaarlijks onderzoek in verband met het beschermde Natura 2000 gebied, met name naar overwinterende ganzen. Het project heeft vanwege het ganzen-thema even stilgelegen. Inmiddels is in overleg met het ministerie (LNV) en de provincie Gelderland voor Willemspolder fase 1 een oplossing in de vorm van compensatie gevonden. Daarbij wordt binnen het Natura 2000 gebied Rijntakken akkerbouwland in grasland omgezet, dat kan dienen als foerageergebied.

Pagina 4

De leden van de milieuwerggroep vragen waarom er geen vervolgspraak is gemaakt om te praten over de nadere invulling van de bedrijfsbestemming. Toon van Mierlo betreurt dat zijn voorganger dit niet heeft opgepakt. Waarschijnlijk is de reden geweest dat het project heeft stilgelegen vanwege het ganzen-thema en dat hieraan eerst prioriteit is gegeven. Nu we weer verder kunnen is het zaak om over de bedrijfsbestemming door te praten. Dit komt vanavond dan ook aan de orde. In het verslag staat: 'concluderend wordt gesteld dat binnen de klankbordgroep breed draagvlak bestaat voor het landschapsplan'. De milieuwerggroep geeft aan dat dit wat hen betreft niet opgaat voor de beoogde invulling van de bedrijfsbestemming.

Met inachtneming van de bovenstaande opmerkingen wordt het verslag vastgesteld.

3. Stand van zaken

a. Willemspolder fase 1

Toon van Mierlo geeft een uitgebreide toelichting op de stand van zaken van de uitwerking van de Gebiedsvisie Midden-Waal met de Willemspolder fase 1 als de eerstvolgende stap. Verwezen wordt naar de presentatie in de bijlage.

Voornaamste nieuws is dat nu eerst het inrichtingsplan voor Willemspolder Fase 1 wordt uitgewerkt en dat hiervoor een Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) en Milieueffectrapport (MER) wordt uitgewerkt.

Janneke Weiman vraagt naar de planning van het proces. Toon van Mierlo haalt de betreffende sheet even naar voren en licht de planning toe. De start van het proces kondigen we aan door publicatie van de NRD (planning: januari 2020). De globale planning is dat we in 2020 alle onderzoeken uitvoeren en het Milieueffectrapport opstellen. Na afweging van alle optimalisaties stellen we een voorkeursalternatief samen. Dat is optimaal inrichtingsplan op basis van alle doelen. Dit voorkeursalternatief wordt uitgewerkt in vergunningsaanvragen en een bestemmingsplan. De verwachting is dat we in 2021 de procedures doorlopen en in 2022 kunnen starten met de realisatie. Het beheer van het gebied is een doorlopend proces. Dekker onderzoekt momenteel de mogelijkheden om het gebied zelf met lokale partijen te beheren door agrarisch natuurbeheer.

Jacqueline van Rijn vraagt hoe de planning past ten opzichte van de nieuwe Omgevingswet. Toon van Mierlo geeft aan dat we er op dit moment vanuit gaan dat de procedures nog onder het bestaande systeem worden doorlopen. Verwacht wordt dat begin 2021 de omgevingswet wordt ingevoerd.

Arnold van Dee merkt op dat binnen fase 1 nu ook de plas "het Spijker" betrokken wordt. Toon van Mierlo licht toe dat fase 1 iets groter is geworden, gelet op recent verworven percelen.

Dekker wil een animatiefilmpje maken waarin de doelen van Willemspolder fase 1 op een voor iedereen begrijpelijke manier worden uitgelegd. Hij vraagt of hij de eerste schetsen van het storyboard aan de klankbordgroep mag voorleggen, met het verzoek om hierop te reageren. Hierop wordt bevestigend geantwoord. **Actie 2:** opzet animatie delen met klankbordgroep.

b. Detailuitwerking landschapontwerp

Angela Hinz van Buro Waalbrug geeft een toelichting over de nadere uitwerking van het Landschapontwerp. Na een beschouwing van de Landschapsvisie van de Willemspolder als geheel zoomt ze in op de detaillering binnen fase 1. Op hoofdlijnen is het ontwerp niet gewijzigd. De wens van de Klankbordgroep voor een natuurlijke uitstraling en natuurlijk materiaalgebruik wordt verder doorgevoerd in het ontwerp. Op een aantal punten wordt de mening van de klankbordgroep gevraagd om het ontwerp verder te kunnen verfijnen.

Wandelroute en Trekpontje

Binnen Willemspolder fase 1 kan door het noordelijke deel een rondwandeling worden gemaakt (circa 3,7 km). De route loopt dan over (of onderlangs) de dijk en over het pad ter hoogte van de huidige Waardweg. Dit zal voor de meeste recreanten een aangenaam rondje zijn. Bij realisatie van alleen fase 1 kan er ook een lange route om het hele gebied worden gelopen waarbij een oversteek met stapstenen over de stromende geul wordt gemaakt (circa 5,5 km). Dit is voor de meer avontuurlijke wandelaars en natuurliefhebbers. Met betrekking tot de natuurdoelen is het goed om een zonering te hebben in het gebied. Denkbaar is dat het noordelijke deel wat intensiever wordt gebruikt en het gebied richting de rivier steeds rustiger wordt.

Na realisatie van fase 2 dient er gebruik gemaakt worden van een trekpontje om de hoofdgeul over te steken. Angela Hinz laat referentiebeelden zien van een trekpontje bij het Reindersmeer in Nationaal Park De Maasduinen. Toon van Mierlo merkt op dat de voorzieningen in het systeem van de Waal heel robuust uitgevoerd moeten worden en soms bij hoogwater niet kunnen worden gebruikt. Jacqueline van Rijn vraagt of het mogelijk is om met een trap de prins Willem-Alexanderbrug op te komen. Dit wordt niet als een realistische mogelijkheid gezien.

Er is keuze tussen een oversteek bij de eerste plas (100 meter) of bij de observatiepost (125 meter). De eerste mogelijkheid biedt een rondwandeling van circa 2,5 kilometer, bij de tweede mogelijkheid is dat ongeveer 4 kilometer. De eerste indruk van Arnold van Dee is dat het korte rondje de meeste mensen uit het dorp zal aanspreken. Toon van Mierlo vraagt de leden van de klankbordgroep om hier even over na te denken en binnen 2 weken een reactie te geven met betrekking tot de meest gewenste locatie. **Actie 3:** Reactie leden van de klankbordgroep op gewenste locatie trekpontje.

Parkeervoorziening

Peter van Hattem vraagt naar de ontwikkelingen rond de parkeervoorziening. Dekker heeft overleg gevoerd met de initiatiefnemers voor het nieuwe dorps huis in IJzendoorn. Daarbij heeft Dekker zich bereid verklaard om een parkeervoorziening op haar terrein te faciliteren die zowel het Dorps huis als de Willemspolder dient. De beoogde locatie is weergegeven in de Landschapsvisie – 2019 (WP fase 1). Binnenkort wordt hierover nog eens verder gepraat. De voorziening dient voldoende ruimte te bieden voor lokaal gebruik. Een verkeer aantrekkende werking uit de regio is niet gewenst.

Actie 4: Dekker voert nader overleg met het Dorps huis over de parkeervoorziening.

Visplekken

Mark van Wamel en Henk van de Berg van HSV de Sportvisser zouden graag nog een keer van gedachten wisselen over de nadere invulling van visplekken in het gebied. De gedachte is om een aantal plekken met de auto bereikbaar te maken voor de meer stationaire vissers. De meer mobiele, struinende vissers kunnen in de rest van het gebied hun eigen weg vinden. **Actie 5:** Toon van Mierlo maakt een afspraak met HSV de Sportvisser over de invulling van visplekken.

Ruiterpad

Janneke Weiman merkt op dat de gebiedsinrichting vooral op wandelaars en fietsers wordt ingericht. Zij vraagt zich af of er ook recreatiemogelijkheden voor ruiters kunnen worden ingepast. Paarden zijn niet bang voor een beetje water. Voorzieningen zoals stapstenen en het trekpontje zijn echter niet geschikt voor ruiters. Dekker wil de mogelijkheden graag in overleg verder onderzoeken.

Actie 6: Toon van Mierlo maakt een afspraak met Janneke Weiman over ruitersrecreatie.

Toegankelijkheid / verwijderen zomerkade

Peter van Hattem begrijpt dat gemotoriseerd verkeer in het gebied wordt geweerd. Wel vraagt hij om er bij het verwijderen van de zomerkade op te letten dat het gebied niet te drassig wordt en toegankelijk blijft. Wiebe van Klarbergen merkt daarbij op dat het belangrijk is dat in het broedseizoen niet alles onder water komt te staan.

Toon van Mierlo geeft aan dat de mogelijkheid wordt onderzocht om de bestaande poelen ('eerste en tweede run') met een kade te beschermen tegen te veel rivierdynamiek. De juiste aanleghoogte van paden en de wijze waarop deze al dan niet worden verhard wordt in het ontwerp nog nader uitgewerkt. Dit om een goede toegankelijkheid te waarborgen. Al met al blijft het wel een uiterwaard waar de rivierdynamiek een rol van betekenis speelt.

Strandjes voor lokaal gebruik

Angela Hinz geeft aan dat er geen zwemvoorzieningen worden ingericht die een regionaal aantrekkende werking kunnen hebben, maar lokaal gebruik is geen bezwaar. Deze visie wordt in de klankbordgroep ondersteund. Jacqueline van Rijn geeft aan dat de lokale inwoners in de zomer graag zwemmen, onder andere in de plas 'Het Spijker'. Zij vraagt zich af of het water nog wel helder en goed van kwaliteit blijft als de invloed van de Waal groter wordt. Toon van Mierlo geeft aan dat de dam (Nieuweweg) tussen de overnachtingshaven en de hoofdgeul als regelwerk fungeert, waardoor de hoofdgeul alleen bij maatgevend hoogwater mee stroomt. Deze zeldzame omstandigheden komen in de zomer vrijwel nooit voor. De stromende nevengeultjes hebben op de totale watermassa een verwaarloosbare invloed. De zwemwaterkwaliteit zal daardoor onveranderd blijven.

Revitalisering bedrijfsbestemming

Toon van Mierlo geeft een nadere toelichting op de uitgangspunten voor het revitaliseren van de bedrijfsbestemming:

- Gelijke oppervlakte bedrijfsbestemming (9,8 hectare):
 - Iets andere positionering (i.v.m. sanering pyrietslakken)
 - Bestemming verdeeld over land en water
- Gelijkwaardige bestemming / activiteiten:
 - Op-, overslag en bewerking van bouwgrondstoffen op de wal (landinstallatie)
 - Bewerking met drijvende klasseerinstallatie voor de wal
 - Laad- en losactiviteiten aan kade
- Gericht op bulktransport via water (Haven geschikt voor Rijnschip)
- Verduurzaming: combi van elektrische installatie en eigen energieopwekking (wind / zon)

Daarbij wordt een alternatief inrichtingsvoorstel getoond, waarbij de bedrijfsbestemming anders is verdeeld, de pyrietslakken worden afgedekt onder de bedrijfsbestemming en een betere afscherming en inpassing met oobos mogelijk is.

Jacqueline van Rijn vraagt wat er onder de bewerking van bouwgrondstoffen wordt verstaan, is er ook bewerking van grind (zoals het breken van grind). Toon van Mierlo geeft aan dat de activiteiten 1:1 te vergelijken zijn met onze drijvende installaties op bestaande winlocaties, zoals in Heteren. Deze activiteiten kunnen ook stationair op land worden uitgevoerd. In het proces wordt het zand en grind geklasseerd. Dat wil zeggen dat het in fracties met verschillende korrelgrote wordt verdeeld. Vervolgens worden de verschillende fracties op recept van onze klanten in het schip weer samengevoegd. Dan heet het industriezand. Als onderdeel van dit proces wordt ook altijd grind gebroken, gewassen en gesorteerd. Dit is echter maar een ondergeschikt deel van het geheel. Het is dus niet de bedoeling om een grindbreker als hoofactiviteit op te richten. Door Jacqueline van Rijn wordt opgemerkt dat er een verschil is met een winning en klassering die zich verplaatst door het plangebied. Toon van Mierlo bevestigt dit en merkt op dat de realisatie van Willemspolder fase 1 en de revitalisering van de bedrijfsbestemming in het MER afzonderlijk worden beschouwd. Hij licht toe dat Dekker ook bij laagwater haar klanten wil bevoorraden. Dat kan bijvoorbeeld door tijdig materiaal vanaf de Boven-Rijn aan te voeren en op de wal of onder water op te slaan. Ook kan materiaal uit kleinere projecten worden aangevoerd waar een klasseerinstallatie niet past.

Volgens Jacqueline van Rijn valt verwerking met een grindbeker in VNG-categorie 5 en een steenfabriek in categorie 4. Daarmee zou de milieubelasting toenemen. Toon van Mierlo geeft aan dat Dekker de bestaande koepel van milieugebruiksruimte, binnen de huidige bestemming 'Baksteenfabriek', wil vullen met haar eigen bedrijfsactiviteiten van Dekker. Het is dus niet de bedoeling om de bedrijfsbestemming uit te breiden, maar enkel om deze anders in te vullen. De categorie uit de 'VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering' kan niet direct naar de milieubelasting vertaald worden. Hiervoor dienen de onderzoeken bij de milieueffectrapportage te worden uitgevoerd. De VNG-categorie geeft alleen indicatieve richtafstanden tot gevoelige bestemmingen, waarvan gemotiveerd afgeweken kan worden. Voor een categorie 4 inrichting is de strengste richtafstand 300 meter en voor een categorie 5 inrichting (steenbrekerij, waarvan in dit geval geen sprake is) is de strengste richtafstand 700 meter. De dichtstbijzijnde woning is op meer dan 700 meter gelegen. Bij de bouw van een nieuwe installatie worden de best beschikbare technieken toegepast. Ook is er bij een elektrische installatie geen uitstoot naar de lucht en is er door het bulktransport per schip geen overlast door vrachtwagenbewegingen.

Johan Hasken merkt op dat Dekker het zelfde wil doen als vroeger en niet leert van eerdere ervaringen. Dat gaat terug tot zo'n 40 jaar geleden. De aanvoer en bewerking van materiaal in de plas maakte toen veel lawaai. Wiebe van Klaarbergen vraagt aan de milieuwergroep of het plan wel doorgang mag vinden als er aantoonbaar geen sprake is van overlast door geluid en trillingen. Hierop wordt bevestigend geantwoord. Toon van Mierlo merkt daarbij op dat activiteiten die na onderzoek niet blijken te passen binnen de milieugebruiksruimte ook niet worden aangevraagd of opgenomen worden in het bestemmingsplan.

Reggy Schutte geeft aan dat het zinvol is dat de milieugroep en Dekker dit onderwerp onderling verder verdiepen in een gesprek. Toon van Mierlo biedt aan deze afspraak nog in december te maken. **Actie 7:** Gesprek tussen Milieuwergroep en Dekker over bedrijfsbestemming op 20 december 2019 om 11.00 uur.

Reggy Schutte vraagt of er verder nog reacties uit de klankbordgroep zijn op de invulling van de bedrijfsbestemming. De alternatieve inrichtingsvariant lijkt Arnold van Dee de beste variant. Toon van Mierlo geeft aan dat we dit in de milieueffectrapportage verder zullen onderzoeken. Peter van Hattem vraagt zich af of er een hekwerk komt om het bedrijventerrein van Dekker. Dit wordt bevestigd door Toon van Mierlo. Uit het oogpunt van veiligheid is vermenging van recreatie en bedrijvigheid niet gewenst. Er blijft voldoende ruimte over voor struinpaden om een rondwandeling door het gebied mogelijk te maken.

4. Willemspolder fase 1

a. Startnotitie (NRD)

John Holtrust – Westerbeek geeft een toelichting op de NRD als startschot voor de milieueffectrapportage voor Willemspolder fase 1. Daarbij geeft hij het stappenplan aan om het inrichtingsplan verder te optimaliseren aan de hand van de doelstellingen. Uit de beste optimalisaties wordt een voorkeursalternatief samengesteld dat wordt vergeleken met de huidige situatie en het huidige inrichtingsplan. Daarbij worden ook de tijdelijke effecten in beeld gebracht en wordt een vergelijking met de globale effecten van de gehele Gebiedsvisie Midden-Waal gemaakt.

Janneke Weiman vraagt of Dekker de NRD zelf maakt of dat dit samen met overheden zoals het waterschap wordt gedaan. John Holtrust – Westerbeek geeft aan dat Dekker als initiatiefnemer zelf de NRD en MER opstelt. Daarbij vindt wel overleg plaats met alle betrokken overheden: provincie, gemeente, waterschap en Rijkswaterstaat.

b. Onderzoeksvragen

Toon van Mierlo neemt de te onderzoeken optimalisaties per doelstelling door met de leden van de klankbordgroep. Hij vraagt de klankbordgroep om onderzoeksvragen die bij hen leven in te brengen.

Ten aanzien van hoogwaterveiligheid is Janneke Weiman bezorgd over een voorval bij een zandwinning in Lienden. Daarbij is een bres ontstaan waardoor een stuk weg verdween. Zij vraagt zich af of dit soort effecten hier ook op kunnen treden en wat dit zou betekenen voor de hoogwaterveiligheid. Momenteel worden er grondboringen uitgevoerd. De resultaten worden gebruikt als grondslag voor het uit te voeren stabiliteitsonderzoek. Op basis daarvan bepalen we de uiterste grens van de ontgronding en de maximale helling van de taluds. Het waterschap is hier terecht uiterst kritisch op met betrekking tot de veiligheid van de waterkering. Daarom worden er conservatieve veiligheidsfactoren toegepast. Een voorval als in Lienden kan alleen maar optreden als men zich totaal niet aan de vergunningsvoorschriften houdt.

Arnold van Dee vraagt of de kolken binnendijks nog invloed hebben op de waterkering, bijvoorbeeld door piping (zand meevoerende wellen). Toon van Mierlo geeft aan dat ook het aspect piping in het kader van de Milieueffectrapportage wordt onderzocht. Dit is een van de aspecten die het waterschap bij vergunningverlening afweegt. Indien uit onderzoek blijkt dat extra maatregelen nodig zijn dan worden die getroffen.

Jacqueline van Rijn vraagt of Dekker contact heeft met het waterschap heeft over de dijkversterking. Toon geeft antwoord dat er regelmatig overleg wordt gevoerd met de omgevingsmanagers van raakvlakkenprojecten Dijkversterking Neder-Betuwe en Veerhaven Ochten.

c. Procedure

John Holtrust – Westerbeek licht de procedureplanning toe. Naar verwachting wordt half januari de NRD gepubliceerd. Hierover heeft Dekker volgende week woensdag overleg met alle betrokken overheden. Indien er in december al een definitieve versie beschikbaar is heeft Dekker er geen probleem mee om deze al eerder te verstrekken aan de klankbordgroep.

Actie 8: Indien mogelijk de NRD voor publicatie al sturen aan klankbordgroep

2020 wordt gebruikt voor de milieueffectrapportage en het opstellen van de vergunningaanvragen en het bestemmingsplan. 2021 is gereserveerd voor het doorlopen van alle procedures voor de vergunningen en het bestemmingsplan. Het doel is om in 2022 te starten met de realisatie van Willemspolder fase 1.

5. Voorontwerp bestemmingsplan

Door buro Waalbrug is een eerste opzet gemaakt voor het (voorontwerp) bestemmingsplan. De opzet dient nog verder uitgewerkt te worden. Deze uitwerking en met name het detailniveau van de verbeelding en de regels wordt momenteel besproken met gemeente. Jacqueline van Rijn vraagt of er bij de NRD ook al een (voorontwerp) bestemmingsplan wordt gepubliceerd. John Holtrust – Westerbeek geeft aan dat dit nog niet het geval zal zijn.

6. Conclusies en vervolgspraken

Geconcludeerd wordt dat we een vruchtbare bijeenkomst van de klankbordgroep hebben gehad, waarbij veel informatie over en weer is uitgewisseld. Toon van Mierlo stelt voor om een vervolgspraak van de klankbordgroep te plannen tijdens de inzageperiode van de NRD (medio februari 2019). Dit voorstel wordt omarmd door de leden van de klankbordgroep.

Actie 9: plannen bijeenkomst klankbordgroep nr. 5 tijdens inzageperiode NRD.

De volgende acties zijn uit het overleg voortgekomen:

Actie 1: rapport grondwateronderzoek met klankbordgroep delen na akkoord door waterschap.

Actie 2: opzet animatie delen met klankbordgroep.

Actie 3: Reactie leden van de klankbordgroep op gewenste locatie trekpontje.

Actie 4: Dekker voert nader overleg met het Dorpshuis over de parkeervoorziening.

Actie 5: Toon van Mierlo maakt afspraak met HSV de Sportvisser over de invulling van visplekken.

Actie 6: Toon van Mierlo maakt afspraak met Janneke Weiman over ruitrecreatie.

Actie 7: gesprek Milieuwerkgroep en Dekker over bedrijfsbestemming (20-12-2019 om 11.00 uur).

Actie 8: indien mogelijk de NRD voor publicatie al sturen aan klankbordgroep.

Actie 9: plannen bijeenkomst klankbordgroep nr. 5 tijdens inzageperiode NRD.

Reggy Schutte vraagt of het verslag mag worden gemaïld aan alle leden van de klankbordgroep. De klankbordgroep is hiermee akkoord.

7. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen punten meer voor de rondvraag. De bijeenkomst wordt rond 21.30 uur gesloten.